

Л.М. Іщук, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Д.О. Смолянкіна, студ. (*ХДУХТ, Харків*)

ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА – НАЙЗРУЧНІШИЙ ВИД ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Інформаційні ресурси – документи і масиви документів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, фондах, банках даних, депозитаріях, музейних сховищах та ін.). Існують такі види інформаційних ресурсів:

- новинні стрічки (online-новини);
- підписки на електронні копії періодичних видань. Деякі газети і журнали випускають свої повні електронні копії і надають до них доступ;
- доступ до електронних архівів і баз даних, що містять інформацію з найрізноманітніших питань;
- аналітичні звіти і дослідження. Замість того, щоб надавати клієнту доступ до баз даних, компанія може сама, на замовлення клієнта, провести аналіз збереження в базі матеріалів та підготувати для клієнта звіт з його питання;
- власні аналітичні матеріали і прогнози. Поряд з аналізом баз даних, компанія може своїми силами аналізувати ринки, політичну та економічну ситуацію і робити свої прогнози та дослідження.

Одним з найкращих, найзручніших видів інформаційних ресурсів для використання викладачами та студентами є електронні архіви чи *електронні бібліотеки*.

Електронна бібліотека – упорядкована колекція різноманітних електронних документів (зокрема книжок), наділених засобами навігації й пошуку. Електронні бібліотеки можуть бути універсальними, які прагнуть до найбільш широкого вибору матеріалу, і більше спеціалізованими, націленими на збирання авторів і типів тексту, щонайяскравіше заявляють себе саме у Інтернеті.

Особливе місце у ряду електронних бібліотек займають інтернет-бібліотеки науково-освітньої тематики, у яких зібрані видання, необхідні для здійснення процесу творення.

На сьогоднішній день в багатьох ВНЗ студенти користуються електронними бібліотеками їхнього навчального закладу. І дійсно, книгосховища досить таки зручні: оперативний доступ до тих чи інших підручників та методичок двадцять чотири години на добу. Використання електронних ресурсів для ІБО (інформаційно-

бібліографічне обслуговування) користувачів стає звичайним напрямком діяльності бібліотек ВНЗ. Це дозволяє перейти на якісно новий рівень обслуговування, підвищує оперативність та забезпечує повноту задоволення інформаційних потреб користувачів. Важливим фактором ІБО є максимальне розкриття періодичних видань.

Діяльність ІБО зараз неможливо уявити без веб-сайту бібліотеки, який відіграє особливу роль в обслуговуванні та посилює роль бібліотеки в навчальному процесі. Веб-сайт містить багато цікавої та корисної інформації, яка постійно поповнюється. Склад електронної бібліотеки розширюється, покращуються технічні можливості їх використання, що відповідно збільшує кількість звернень користувачів до електронних ресурсів.

Серед основних функцій електронної бібліотеки можуть називатися:

- інформаційна, спрямована на задоволення потреб в інформації різних категорій користувачів в усіх галузях знань або у одній з предметних областей;
- просвітницька, реалізується у тому числі за рахунок популяризації книжок, манускриптів та інших документів, які стосуються історії та культури;
- науково-дослідна, орієнтована на сприяння глибокого вивчення теми (предмета) науковцями та фахівцями високого рівня підготовленості, зокрема, завдяки наданню дисертацій й можливості якісно нового вивчення рукописних матеріалів;
- освітня, у межах якої здійснюється підтримка як формальної, так і неформальної освіти;
- довідкова, що дозволяє отримувати вичерпні відомості про відображення в документах певного виду.

Електронні бібліотеки постачають користувачів як художньої, і науково-популярної, і навіть технічної літературою. У цьому вони мають важливу перевагу: книжковий фонд у мережі оновлюється дуже швидко, і можливість знайти останню інформацію про щось значно вища, ніж у звичайній бібліотеці. Це актуально, якщо цікавлять події у будь-якої сфері, що швидко розвивається. Понад те, свіжа література на ці теми існує лише у електронному вигляді.

З метою надання допомоги бібліотекам та іншим установам у створенні електронних бібліотек було прийнято національні, регіональні та впливові міжнародні програми фінансової та технічної допомоги. Світовим співтовариством було накопичено науково-технічний досвід, вироблені стандарти та принципи побудови електронних бібліотек.